

Forme si tipuri de evaluare

prof. dr. NEGOIȚĂ Iolanda – Magdalena

Din punctul de vedere al momentului evaluării întâlnim: evaluare inițială, predictivă; evaluare continuă, formative și evaluare finală, sumativă.

Evaluarea inițială are loc la începutul unui program de instruire (începutul unui ciclu curricular, al unui ciclu școlar, al unui an școlar sau semestru, al unei unități de învățare). Are funcție diagnostică, scopul fiind cunoașterea stadiului inițial de la care se pleacă în abordarea secvențelor de instruire, dar și o funcție prognostică, prin proiectarea eficientă, realistă, a conținuturilor noii materii.

La începutul fiecărui nou an școlar se face o recapitulare (una-două săptămâni) a materiei predate anul precedent. Se pune accentul pe acele noțiuni și aptitudini ce vor fi folosite în predarea noii materii. În această etapă evaluarea se face prin examinare orală. La finalul recapitulării se dă un test ce conține aplicații la materia recapitulată (simple și cu grad mediu de dificultate).

Evaluarea curentă, formativă este tipul de evaluare ce se realizează pe tot parcursul unității de învățare, fiind frecventă, continuă și urmărind în ce măsură obiectivele educaționale propuse au fost realizate de către fiecare elev. Acest tip de evaluare are efect maxim asupra realizărilor elevilor. Reprezintă un feedback informal dat elevilor și profesorului în timp ce învață/predă o anumită temă. Erorile sunt considerate momente de învățare, nu nereușite.

Informațiile obținute ar trebui să fie folosite de elevi pentru a-și îmbunătăți performanțele, și de către profesor pentru a varia și combina optim metodele de predare, cât și pentru a dirija elevul în munca viitoare de recuperare. De aceea, evaluarea curentă este o evaluare de progres și constituie un mijloc de asigurare a succesului și de prevenire a eșecului școlar.

Pentru o învățare optimă, fiecare elev are nevoie de trei informații esențiale, furnizate fie de profesor, fie prin autoevaluare: scopuri clare, recompensele și misiunea.

Deoarece evaluarea prin note devaluează învățarea, notele se pot păstra secrete un timp stabilit. Astfel, se acordă elevului timpul de a-și îmbunătăți performanțele, apoi i se comunică notele parțiale și cea finală. Evaluarea curentă îndeplinește funcția formativă, diagnostică și ameliorativă.

Instrumentele de evaluare continuă sunt: observarea și aprecierea verbală, chestionarea orală, teste docimologice (teste standardizate), lucrări practice, proiecte, portofoliul, formulare de evaluare, fișe de lucru, lucrul independent în clasă, tema pentru acasă, probe practice, lucrul în grup ș.a.

Autoevaluarea și interevaluarea reprezintă metode utile prin care elevii învață să se autoevalueze dar ajută și la descoperirea punctelor cheie ale unei sarcini de rezolvat.

Evaluarea finală, sumativă se face la intervale mai mari de timp, la finele unor secvențe temporale (semestru, an școlar, ciclu de învățământ) sau tematice (capitol, curs).

Prin evaluarea finală se urmărește o comparare a rezultatelor elevilor la sfârșitul unui program de instruire cu cele de la începutul acestuia. Scopul ei este de a reliefa progresele de învățare ale fiecărui elev. Funcțiile evaluării finale sunt: constatativă, de selecție și certificativă.

Printre tipurile de evaluare sumativă se numără: evaluarea la sfârșitul unei unități de învățare, evaluarea de bilanț de la sfârșitul anului școlar, evaluarea la sfârșitul modulului, evaluarea de bilanț la finalul unui ciclu școlar etc.